

DECYZJA KOMISJI**z dnia 14 grudnia 2010 r.****w sprawie pomocy państwa C 38/05 (ex NN 52/04), udzielonej przez Niemcy na rzecz grupy Biria***(notyfikowana jako dokument nr C(2010) 8289)***(Jedynie tekst w języku niemieckim jest autentyczny)****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

(2011/471/UE)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 108 ust. 2 akapit pierwszy ⁽¹⁾,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag ⁽²⁾ zgodnie z przywołanymi artykułami i uwzględniając otrzymane odpowiedzi,

a także mając na uwadze, co następuje:

I. PROCEDURA**1.1. Procedura przed Komisją**

- (1) W pismach z dnia 23 stycznia 2002 r. oraz 20 sierpnia 2002 r. do Komisji wpłynęła skarga dotycząca pomocy państwa w postaci gwarancji państwowych na rzecz grupy Biria.
- (2) Po wymianie korespondencji między Komisją a Niemcami Niemcy poinformowały Komisję pismem z dnia 24 stycznia 2003 r., zarejestrowanym dnia 28 stycznia 2003 r., że planowane udzielenie gwarancji, które zostało uzależnione od uzyskania zezwolenia Komisji, zostało wycofane. Składający skargę został o tym powiadomiony pismem z dnia 17 lutego 2003 r.
- (3) W piśmie z dnia 1 lipca 2003 r., zarejestrowanym dnia 9 lipca 2003 r., oraz w piśmie z dnia 8 sierpnia 2003 r., zarejestrowanym dnia 5 września 2003 r., składający skargę przekazał dodatkowe informacje dotyczące innej gwarancji państwa na rzecz grupy Biria oraz w sprawie udziałów publicznych w przedsiębiorstwach należących do grupy.

⁽¹⁾ Ze skutkiem od dnia 1 grudnia 2009 r. art. 87 i 88 Traktatu WE stały się odpowiednio art. 107 i 108 TFUE. Treść tych dwóch grup postanowień jest zasadniczo identyczna z treścią poprzednich postanowień. Do celów niniejszej decyzji w stosownych przypadkach odniesienia do art. 107 i 108 TFUE należy traktować jako odniesienia do art. 87 i 88 Traktatu WE.

⁽²⁾ Dz.U. C 2 z 5.1.2006, s. 14.

- (4) Komisja zwróciła się pismem z dnia 9 września 2003 r. o przekazanie informacji, których Niemcy udzieliły w piśmie z dnia 14 października 2003 r., zarejestrowanym dnia 16 października 2003 r. W dniu 9 grudnia 2003 r. Komisja zażądała dodatkowych informacji, których Niemcy udzieliły w piśmie z dnia 19 marca 2004 r., zarejestrowanym tego samego dnia.
- (5) Dnia 18 października 2004 r. Komisja wydała urzędowy nakaz przekazania informacji, ponieważ miała wątpliwości co do tego, czy środki pomocy przyznane grupie Biria są zgodne z programami, na podstawie których je rzekomo przyznano. W odpowiedzi na nakaz przekazania informacji Niemcy przedstawiły dodatkowe informacje w piśmie z dnia 31 stycznia 2005 r., które zostało zarejestrowane tego samego dnia.
- (6) W dniu 20 października 2005 r. Komisja wszczęła formalne postępowanie wyjaśniające w odniesieniu do trzech domniemych środków pomocy państwa. W tej samej decyzji stwierdziła ona, że kilka innych środków pomocy, które przyznano rzekomo niezgodnie z prawem, albo nie stanowi pomocy, albo zostało udzielonych na podstawie i zgodnie z zatwierdzonymi programami pomocy. Odnośna decyzja Komisji została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ⁽³⁾. Komisja zaprosiła wszystkie zainteresowane strony do zgłaszania uwag w sprawie ewentualnych środków pomocy. Uwagi zostały przekazane przez stronę zainteresowaną, która pragnęła pozostać anonimowa, w piśmie z dnia 27 stycznia 2006 r., zarejestrowanym dnia 30 stycznia 2006 r., przez Prophete GmbH & Co. KG z siedzibą w Rheda-Wiedenbrück oraz Pantherwerke AG z siedzibą w Löhne w piśmie z dnia 6 lutego, zarejestrowanym w tym samym dniu, a także przez Vaterland-Werke GmbH & Co. KG z siedzibą w Neuenrade w piśmie z dnia 6 lutego 2006 r., zarejestrowanym tego samego dnia, oraz w piśmie z dnia 27 lutego 2006 r., zarejestrowanym tego samego dnia.
- (7) Uwagi te przedłożone zostały Niemcom pismami z dnia 6 lutego 2006 r. i 2 marca 2006 r. Niemcy udzieliły odpowiedzi w piśmie z dnia 5 kwietnia 2006 r., zarejestrowanym dnia 7 kwietnia 2006 r., oraz w piśmie z dnia 12 maja 2006 r., zarejestrowanym tego samego dnia.

⁽³⁾ Porównaj: przypis 2.

- (8) Niemcy przekazały swoje uwagi dotyczące wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego w piśmie z dnia 23 stycznia 2006 r., zarejestrowanym tego samego dnia.
- (9) W piśmie z dnia 6 lutego 2006 r. Komisja poprosiła o podanie informacji uzupełniających, które Niemcy przekazały w piśmie z dnia 5 kwietnia 2006 r., zarejestrowanym dnia 7 kwietnia 2006 r. W dniu 19 lipca 2006 r. Komisja przesłała kolejną prośbę o dodatkowe informacje, na którą Niemcy odpowiedziały pismem z dnia 25 września 2006 r., zarejestrowanym dnia 26 września 2006 r.
- (10) W dniu 24 stycznia 2007 r. Komisja wydała decyzję⁽⁴⁾ zgodnie z art. 7 ust. 5 oraz art. 14 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE⁽⁵⁾.

1.2. Postępowanie przed Sądem

- (11) W dniu 5 kwietnia 2007 r. kraj związkowy Saksonia wniósł skargę na decyzję Komisji, dotyczącą środków 2 oraz 3 (sprawa T-102/07). Kolejna skarga na decyzję Komisji została wniesiona dnia 16 kwietnia 2007 r. przez MB Immobilien Verwaltungs GmbH oraz MB System GmbH & Co. KG, które są następcami prawnymi beneficjenta, którego dotyczyła decyzja (sprawa T-120/07). Ostatnia skarga dotyczyła wszystkich trzech środków, stanowiących przedmiot decyzji. Postanowieniem Prezesa Sądu z dnia 24 listopada 2008 r. obie sprawy zostały połączone.
- (12) Wyrokiem z dnia 3 marca 2010 r. Sąd stwierdził nieważność decyzji Komisji z dnia 24 stycznia 2007 r.
- (13) Skargi (których treść w większości się pokrywa) obejmują następujące zarzuty. Po pierwsze, skarżący twierdzą, że Komisja niesłusznie uznała, że środki 2 i 3 nie są objęte zatwierdzonym niemieckim programem pomocy. Po drugie, w opinii skarżących Komisja dokonała błędnej oceny okoliczności faktycznych w odniesieniu do kwestii uznania beneficjenta za przedsiębiorstwo znajdujące się w trudnej sytuacji. Po trzecie, skarżący twierdzą, że decyzja Komisji nie zawiera uzasadnienia w odniesieniu do kwoty elementu pomocy.
- (14) Sąd potwierdził decyzję Komisji w odniesieniu do stwierdzenia, że środki 2 i 3 nie są objęte zatwierdzonym programem pomocy. Ponadto Sąd potwierdził ocenę Komisji dotyczącą uznania beneficjenta za przedsiębiorstwo „znajdujące się w trudnej sytuacji” na podstawie definicji zawartych w wytycznych wspólnotowych dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw z 1999 r.⁽⁶⁾ (zwanym dalej „wytycznymi w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 1999 r.”). Sąd stwierdził nieważność decyzji jedynie z uwagi na brak uzasadnienia dotyczącego wysokości premii z tytułu ryzyka, uwzględnionych przy obliczaniu elementu pomocy.

W szczególności Sąd stwierdził, że przy obliczaniu elementu pomocy w pożyczce udzielanej na rzecz przedsiębiorstwa znajdującego się w trudnej sytuacji zwykłe przywołanie komunikatu Komisji w sprawie metody określania stóp referencyjnych i dyskontowych z 1997 r.⁽⁷⁾ (zwanego dalej „obwieszczeniem w sprawie stóp referencyjnych z 1997 r.”) nie jest wystarczające do uzasadnienia stosowania różnych premii z tytułu ryzyka.

- (15) Niniejsza decyzja stanowi zatem wykonanie wyroku Sądu zgodnie z art. 266 ust. 1 TFUE oraz bardziej szczegółowe wyjaśnienie podjętych przez Komisję obliczeń elementu pomocy w przedmiotowym środku. Przedmiotowa decyzja nie zmienia również oceny okoliczności faktycznych, dokonanej przez Komisję w decyzji z dnia 24 stycznia 2007 r.; powyższe dotyczy w szczególności tych aspektów, które zostały już zbadane przez Sąd.

1.3. Procedura po wydaniu wyroku przez Sąd

- (16) Po wydaniu wyroku przez Sąd beneficjenci przekazali w dniu 7 czerwca 2010 r. kolejne uwagi, zarejestrowane tego samego dnia. Uwagi zostały przekazane władzom niemieckim w dniu 16 czerwca 2010 r. Odpowiedź władz niemieckich na uwagi beneficjentów została przekazana Komisji w dniu 12 lipca 2010 r. i zarejestrowana tego samego dnia.
- (17) W dniu 19 sierpnia 2010 r. Komisja przekazała władzom niemieckim wniosek o udzielenie informacji, na który władze niemieckie odpowiedziały pismem z dnia 14 września 2010 r., zarejestrowanym tego samego dnia.

II. OPIS ŚRODKÓW POMOCY

2.1. Beneficjent

- (18) Grupa Biria prowadziła do dnia 7 listopada 2005 r. działalność w zakresie produkcji i wprowadzania do obrotu rowerów. Spółka dominująca grupy, nosząca wówczas nazwę Biria AG, posiadała siedzibę w Neukirch w Saksonii, czyli na obszarze objętym pomocą zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. a) TFUE⁽⁸⁾.
- (19) W 2003 r. grupa osiągnęła obroty w wysokości 93,2 mln EUR (2002 r.: 83,8 mln EUR) i wypracowała zysk w kwocie 3,7 mln EUR (2002 r.: straty w wysokości 5,8 mln EUR). W 2003 r. grupa zatrudniała 415 osób (2002 r.: 490 zatrudnionych), tak więc należy ją zakwalifikować jako duże przedsiębiorstwo.
- (20) Spółka dominująca, Biria AG, została utworzona w 2003 r. wskutek połączenia (dawnej) spółki Biria z jedną z jej spółek zależnych, Sachsen Zweirad GmbH. Równocześnie zmieniono nazwę firmy z Sachsen Zweirad GmbH na Biria GmbH. W kwietniu 2005 r. Biria GmbH została przekształcona w Biria AG. W 2003 r.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 183 z 13.7.2007, s. 27.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 83 z 27.3.1999, s. 1.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 288 z 9.10.1999, s. 2.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 273 z 9.9.1997, s. 3.

⁽⁸⁾ Już w momencie przyznania środka obszar posiadał status obszaru objętego pomocą i jest nim w dalszym ciągu zgodnie z krajową mapą pomocy regionalnej dla Niemiec na lata 2007–2013 (Dz.U. C 295 z 5.12.2006, s. 6).

Biria GmbH wypracowała obrót roczny w wysokości 55,7 mln EUR oraz osiągnęła zysk w wysokości 3,6 mln EUR. Jedynym właścicielem Biria AG jest pan Mehdi Biria. Spółka dominująca zwana jest dalej „Biria”.

- (21) Oprócz spółki dominującej najważniejszymi spółkami wchodzącymi w skład grupy są: Bike Systems GmbH & Co Thüringer Zweiradwerk KG („Bike Systems”) – to przedsiębiorstwo należy do Biria poprzez spółkę zależną Bike Systems Betriebs- und Beteiligungsgesellschaft mbH („BSBG”) – oraz Checker Pig GmbH.
- (22) Bike Systems ma siedzibę w Nordhausen w Turynii, na obszarze objętym pomocą zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. a) TFUE. W 2003 r. spółka Bike Systems osiągnęła obroty w wysokości 6,1 mln EUR i wykazała straty w wysokości 0,6 mln EUR. Zatrudniała wówczas 157 pracowników. Bike Systems produkuje wyłącznie rowery dla spółki dominującej BSBG („umowa o produkcję za wynagrodzeniem”). BSBG jest odpowiedzialna za sprzedaż tych rowerów.
- (23) Checker Pig GmbH ma siedzibę w Dreźnie w Saksonii, na obszarze objętym pomocą zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. a) TFUE. W 2003 r. spółka Checker Pig GmbH osiągnęła obroty w wysokości 6,9 mln EUR i wykazała straty w wysokości 0,4 mln EUR. Przedsiębiorstwo zatrudniało 43 pracowników.
- (24) W dniu 7 listopada 2005 r. Biria sprzedała większość swoich aktywów dwóm przedsiębiorstwom należącym do grupy Lone Star, prywatnemu funduszowi inwestycyjnemu. Nieruchomości pozostały w posiadaniu Biria i są przez nią wynajmowane grupie Lone Star. Cena sprzedaży aktywów wyniosła 11,5 mln EUR. Wartość rynkowa przedmiotowych aktywów została wyceniona przez niezależnego biegłego na 10,7 mln EUR.
- (25) Według informacji Niemiec sprzedaż nastąpiła w ramach jawnego, przejrzystego i bezwarunkowego przetargu. Przetarg ten został ogłoszony w Internecie oraz w kilku mediach drukowanych. Dla udziału nowego inwestora przewidziano kilka opcji: nabycie aktywów (asset-deal), nabycie wszystkich aktywów *en bloc* lub też kupno udziałów. Lone Star ostatecznie objęła aktywa w ramach transakcji asset-deal.
- (26) Zgodnie z informacją podaną przez Niemcy sprzedaż przedsiębiorstwa została rozpoczęta jeszcze przed podjęciem przez Komisję decyzji z dnia 20 października 2005 r. o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego. Pierwszy termin składania ofert upływał z dniem 4 października 2005 r.
- (27) Obecny następcą prawnym spółki Biria AG (nowej) jest przedsiębiorstwo MB Immobilien Verwaltungs GmbH (zwane dalej „MB Immobilien”); następcą prawnym Bike System jest spółka MB System GmbH und Co. KG (zwana dalej „MB System”). Od lipca 2008 r. MB Immobilien jest w likwidacji.
- (28) Z wyjątkiem spółki dominującej Biria, w niniejszej decyzji stosowane są nazwy przedsiębiorstw obowiązujące w momencie przyznania środków.

2.2. Środki finansowe

- (29) Środek 1: w marcu 2001 r. spółka gbb Beteiligungs-AG (zwana dalej „gbb”) wniosła do Bike Systems cichy udział w wysokości 2 070 732 EUR z okresem ważności do końca 2010 r. Gbb była wówczas w 100 % spółką zależną DtA-Beteiligungs-Holding AG, która z kolei była w 100 % spółką zależną banku Deutsche Ausgleichsbank (bank dotujący federacji), założonego na mocy ustawy jako korporacja prawa publicznego.
- (30) Gbb Beteiligungs AG istniała już w czasach dawnej Niemieckiej Republiki Demokratycznej jako bank państwowy sektora rolnictwa. Na mocy Traktatu Zjednoczeniowego w 1990 r. spółka została przekształcona w Berliner Genossenschaftsbank, korporację prawa publicznego nadzorowaną przez Federalne Ministerstwo Finansów. W 1991 r. nazwa spółki została zmieniona na gbb Beteiligungsholding, a w 1997 r. przedsiębiorstwo zostało przekształcone w spółkę akcyjną. W ten sposób przestało być własnością rządu federalnego i zostało spółką zależną Deutsche Ausgleichsbank. Od momentu założenia gbb organy administracji publicznej miały istotny wpływ na przedsiębiorstwo. W okresie, w którym gbb była korporacją prawa publicznego, znajdowała się pod bezpośrednim nadzorem właściwego ministerstwa, a w radzie nadzorczej spółki zasiadali przedstawiciele władz. Po przekształceniu w spółkę akcyjną oraz włączeniu w struktury Deutsche Ausgleichsbank przedsiębiorstwo podlegało kontroli sprawowanej przez organy państwowe wobec Deutsche Ausgleichsbank (zob. przedstawione poniżej motywy).
- (31) Jako korporacja prawa publicznego Deutsche Ausgleichsbank był nadzorowany przez Federalne Ministerstwo Spraw Wewnętrznych. Ponadto jego rada nadzorcza składała się głównie z przedstawicieli ministerstw federalnych i ministerstw krajów związkowych, a także członków Bundestagu.
- (32) Zgodnie z § 4 ust. 1 niemieckiej ustawy o banku dotującym federacji działalność banku ogranicza się do finansowania środków mających na celu wspieranie średnich przedsiębiorstw i przedstawicieli wolnych zawodów, ochronę środowiska, a także wspieranie polityki społecznej oraz integracji osób wypędzonych w czasie II wojny światowej.
- (33) W § 4 ust. 4 ustawy o banku dotującym federacji przewidziano możliwość nabycia przez bank udziałów w innym przedsiębiorstwie, jeżeli wyrazi to zgodę rada nadzorcza oraz ministerstwo, któremu powierzono sprawowanie nadzoru nad bankiem.
- (34) Udział w Bike Systems został wykazany w sprawozdaniach rocznych Deutsche Ausgleichsbank za lata 2001 i 2002, ponieważ wartość udziałów odpowiadających wysokości cichego udziału kształtowała się na poziomie 20 %, w związku z czym przekroczony został próg wyłączenia. W 2001 r. gbb posiadała udziały na poziomie co najmniej 20 % w łącznie 18 przedsiębiorstwach.

- (35) W roku 2003 na podstawie ustawy federalnej Deutsche Ausgleichsbank połączył się z Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW).
- (36) Zarówno Deutsche Ausgleichsbank, jak i KfW posiadają status tzw. instytucji wspierającej, czyli banku, którego działalność ogranicza się do wspierania środków o charakterze regionalnym, gospodarczym oraz społeczno-politycznym. W ramach środków celowych, które zostały zaakceptowane przez władze niemieckie w ramach sprawy E10/2000⁽⁹⁾, działalność instytucji wspierających ograniczała się do określonych obszarów niekomercyjnych, m.in. zarządzania programami wspierania średnich przedsiębiorstw.
- (37) Według Niemiec objęcie przez gbb udziałów w Bike Systems nastąpiło zgodnie z zasadami rynkowymi i nie stanowi wobec tego pomocy państwa.
- (38) Środek 2: w dniu 20 marca 2003 r. kraj związkowy Saksonia przyznał gwarancję w wysokości 80 % na kredyt operacyjny wynoszący 5,6 mln EUR na rzecz Sachsen Zweirad GmbH, której termin obowiązywania upływał pierwotnie z końcem 2008 r. Gwarancja ta została w styczniu 2004 r. zwrócona i zastąpiona gwarancją na rzecz Biria GmbH (patrz: środek 3). Gwarancję przyznano na podstawie dyrektywy kraju związkowego Saksonia w sprawie gwarancji – programu pomocy zatwierdzonego przez Komisję⁽¹⁰⁾.
- (39) Środek 3: w dniu 9 grudnia 2003 r. kraj związkowy Saksonia przyznał gwarancję w wysokości 80 % na kredyt operacyjny wynoszący 24 875 000 EUR na rzecz Biria GmbH (później Biria AG) w celu sfinansowania zaplanowanego zwiększenia obrotów oraz ukierunkowania na nowo koncepcji finansowania grupy. Na kredyt z okresem ważności do dnia 31 grudnia 2011 r. składa się kwota 8 mln EUR na kredyt operacyjny, 7,45 mln EUR stanowiących krótkoterminową linię kredytową na rachunku bieżącym oraz kwota 9,425 mln EUR przeznaczona na sezonową linię kredytową. Gwarancję przyznano na podstawie dyrektywy kraju związkowego Saksonia w sprawie gwarancji – programu pomocy zatwierdzonego przez Komisję. Gwarancji udzielono pod warunkiem, że zostanie zwrócona gwarancja wydana na rzecz Sachsen Zweirad GmbH (środek 2). Gwarancja ta zaczęła obowiązywać dopiero w dniu 5 stycznia 2004 r., po zwróceniu gwarancji dla Sachsen Zweirad.

III. PRZYCZYNY WSZCZĘCIA FORMALNEGO POSTĘPOWANIA WYJAŚNIAJĄCEGO

- (40) Komisja wszczęła formalne postępowanie wyjaśniające, ponieważ miała wątpliwości co do stwierdzenia Niemiec, że cichy udział został objęty zgodnie z zasadami rynkowymi. Zdaniem Komisji spółka Bike Systems była akurat wyprowadzana ze stanu upadłości w drodze przyjęcia

planu upadłości, tak więc jej przyszłe perspektywy były niepewne. Zgodnie z tym należało ją wówczas traktować jak przedsiębiorstwo znajdujące się w trudnej sytuacji. Komisja podawała w wątpliwość, by wynagrodzenie wobec istniejącego ryzyka było stosowne oraz by cichy udział został objęty zgodnie z zasadami rynkowymi. Jeśli chodzi o możliwe wyłączenia na podstawie art. 107 ust. 2 oraz ust. 3 TFUE, Komisja nie posiadała żadnych informacji, czy zostały spełnione warunki zawarte w wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 1999 r.

- (41) Kolejnym powodem, dla którego wszczęta została formalna procedura wyjaśniająca, był wstępny wniosek Komisji, że nie zostały spełnione warunki zatwierdzonego programu pomocy, na podstawie którego rzekomo udzielone zostały gwarancje na rzecz Sachsen Zweirad GmbH i Biria GmbH, a tym samym gwarancje nie były objęte tym programem pomocy. Zdaniem Komisji w momencie przyznania gwarancji Sachsen Zweirad GmbH i Biria GmbH były przedsiębiorstwami znajdującymi się w trudnej sytuacji. Poza tym Sachsen Zweirad GmbH i Biria GmbH są dużymi przedsiębiorstwami, a więc przyznanie im gwarancji również zgodnie z tym programem pomocy podlega indywidualnemu zgłoszeniu w Komisji. Jeśli chodzi o możliwe wyłączenia na podstawie art. 107 ust. 2 oraz ust. 3 TFUE, Komisja wyraziła wątpliwość, czy zostały spełnione warunki zawarte w wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 1999 r.

IV. UWAGI ZAINTERESOWANYCH STRON

- (42) Komisja otrzymała uwagi od zainteresowanej strony, która pragnęła pozostać anonimowa, a także od firm Prophete GmbH & Co. KG i Pantherwerke AG oraz od Vaterland-Werke GmbH & Co. KG.

4.1. Uwagi konkurencyjnego przedsiębiorstwa, które pragnęło pozostać anonimowe

- (43) Ustosunkowując się do kwestii wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego, konkurent, który pragnie pozostać anonimowy, dowodzi, że Biria AG dzięki gwarancji państwa w wysokości 24,5 mln EUR mogła sprzedawać rowery odbiorcom konkurenta po cenach poniżej kosztów produkcji, mimo że konkurent dysponuje najbardziej ekonomicznym zakładem produkcyjnym w Niemczech.
- (44) Ponadto Biria AG w roku 2003 mogła wykazać tylko zyski, ponieważ instytucje bankowe zrezygnowały z należności wynoszących 8,567 mln EUR. W kolejnych latach 2004 i 2005 Biria AG wygenerowała ponownie straty.
- (45) Konkurent wskazuje ponadto na fakt, że Biria została sprzedana na rzecz Lone Star w ramach transakcji asset-deal. W związku z tym Sachsen-LB i Mittelständische Beteiligungsgesellschaft prawdopodobnie zrezygnowały ze znacznej części swoich wierzytelności. Wszystkie aktywa starej Biria AG przejęła nowa Biria GmbH należąca do grupy Lone Star.

⁽⁹⁾ Decyzja Komisji C(2002) 1286 z dnia 27.3.2002 – Gwarancje państwowe dla banków publicznych (Anstaltslast und Gewährträgerhaftung), Niemcy (Dz.U. C 146 z 19.6.2002, s. 5).

⁽¹⁰⁾ M 73/1993 wytyczne kraju związkowego Saksonia w sprawie gwarancji, SG(93) D/9273 z 7.6.1993.

4.2. Prophete GmbH & Co. KG i Pantherwerke AG

- (46) Ustosunkowując się do kwestii wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego, Prophete GmbH & Co. KG i Pantherwerke AG (zwane dalej „Prophete i Pantherwerke”) wyjaśniają, że Biria dzięki pomocy państwa mogła prowadzić sprzedaż po cenach, które w normalnych warunkach byłyby nie do utrzymania. Obie firmy są konkurentami Biria, a tym samym pomoc uderza w nie bezpośrednio.
- (47) Grupa Biria jest największym producentem rowerów w Niemczech, a jej produkcja to około 700 000 rowerów rocznie. Przedsiębiorstwa grupy Biria reprezentowane są w dwóch segmentach rynku rowerowego, handlu niebranżowym i branżowym handlu hurtowym.
- (48) Segment niebranżowy obejmuje cały handel detaliczny poprzez większe sieci detaliczne oraz sprzedaż wysyłkową. Rowery w tym segmencie kosztują zazwyczaj od 100 do 199 EUR. Według oceny Prophete i Pantherwerke na rynku tym sprzedawanych jest ok. 1,5 mln rowerów, a udział w tym segmencie firmy Biria, sprzedającej 650 000 rowerów, wynosi ok. 50 %.
- (49) Także w branżowym handlu hurtowym grupa Biria posiada według Prophete i Pantherwerke dominującą pozycję. Wolumen handlu w tym segmencie rynku to 150 000 do 200 000 rowerów. W branżowym handlu hurtowym ceny osiągają poziom do 400 EUR. W tym segmencie bezpośrednim konkurentem Biria jest firma Pantherwerke.
- (50) Prophete i Pantherwerke od lat stwierdzają, że oferta cenowa grupy Biria jest stale na niższym poziomie niż oferta innych producentów. Różnicy tej nie można wytłumaczyć względami ekonomicznymi, ponieważ grupa Biria ze względu na dominującą pozycję na rynku wprawdzie osiąga wyższą sprzedaż, ta jednak nie przekłada się na korzystniejsze warunki. Prophete i Pantherwerke przypuszczają, że ze względu na niskie ceny sprzedaży przez grupę Biria przedsiębiorstwo to w ostatnich latach poniosło znaczne straty.
- (51) W odniesieniu do cichego udziału, Prophete i Pantherwerke podają w wątpliwość, czy prywatny inwestor w obliczu sytuacji ekonomicznej Bike Systems, w jakiej spółka ta się znajdowała w roku 2001, zdecydowałby się na objęcie takiego udziału.
- (52) Przyznanie obu gwarancji na rzecz Sachsen Zweirad GmbH i Biria w latach 2003 i 2004 Prophete i Pantherwerke uważają za niezgodne z przepisami Unii Europejskiej dotyczącymi pomocy państwa. Prophete i Pantherwerke są zdania, że przedsiębiorstwa będące beneficjentami tej pomocy w momencie jej przyznania znajdowały się w trudnej sytuacji. Nowe przedsiębiorstwo Biria należy traktować jako następcę prawnego obu poprzednich przedsiębiorstw, z których się wywodzi. Bilans otwarcia nowoutworzonego przedsiębiorstwa nie jest miarodajny.
- (53) Przyznanie obu gwarancji naruszyło zasadę jednorazowej pomocy, bowiem działalność gospodarczą przedsiębiorstw grupy Biria można było utrzymać tylko dzięki kolejnemu wsparciu ze strony państwa.

- (54) Nie zastosowano żadnych środków wyrównawczych, które zminimalizowałyby niepożądany wpływ udzielonej pomocy na konkurentów. Zaniechano ograniczenia obecności grupy Biria na rynku. Wręcz przeciwnie, koncepcja tej grupy polegała na dalszym rozszerzaniu jej działalności poprzez prowadzenie agresywnej polityki cenowej. Na swojej stronie internetowej Biria zapowiedziała zwiększenie sprzedaży w porównaniu z rokiem 2004 i ogłosiła, że w roku 2005 zamierza sprzedać 850 000 rowerów. Ponadto Prophete i Pantherwerke wskazują na doniesienie prasowe, według którego właściciel Biria AG miał dokonać sprzedaży przedsiębiorstwa na rzecz prywatnego funduszu inwestycyjnego Lone Star.

4.3. Vaterland-Werke GmbH & Co. KG

- (55) Ustosunkowując się do kwestii wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego, Vaterland-Werke GmbH & Co. KG (Vaterland-Werke) dowodzi, że grupa Biria z roczną produkcją na poziomie 700 000–800 000 rowerów jest największym producentem w Niemczech. Porównywalną wielkość osiąga tylko firma MIFA Mitteldeutsche Fahrradwerke, której produkcja wynosi 700 000 rowerów rocznie; produkcja innych przedsiębiorstw kształtuje się na poziomie od 400 000 do 250 000 rowerów.
- (56) Zarówno Vaterland-Werke, jak i Biria obecne są w segmencie rynku obejmującym handel niebranżowy, w którym działają także większe sieci detaliczne i duże firmy wysyłkowe. W segmencie tym panuje bardzo ożywiona konkurencja, a Biria jest znana ze swych agresywnych działań konkurencyjnych polegających na stosowaniu cen poniżej kosztów produkcji. Zachowanie takie możliwe jest tylko w przypadku istnienia zewnętrznych źródeł finansowania – w przypadku Biria jest to pomoc państwa. Zagroza to egzystencji wszystkich mniejszych konkurentów, którzy nie otrzymują takiego wsparcia w postaci pomocy państwa. Szczególnie dotyczy to spółki Vaterland-Werke, a jej wolne zdolności produkcyjne nie mogą zostać wykorzystane przez uzyskiwanie innych zamówień. Ponieważ rynek wykazuje nadmiar zdolności produkcyjnych, każde ich zwiększenie przez jednego producenta za pomocą subwencji ze strony państwa działa na niekorzyść konkurentów.
- (57) Odnośnie do cichego udziału Vaterland-Werke podaje w wątpliwość, czy prywatny inwestor w obliczu sytuacji ekonomicznej Bike Systems, w jakiej spółka ta się znajdowała w roku 2001, zdecydowałby się na objęcie takiego udziału.
- (58) Przyznanie obu gwarancji na rzecz Sachsen Zweirad GmbH i Biria w latach 2003 i 2004 jest zdaniem Vaterland-Werke niezgodne z przepisami Unii Europejskiej dotyczącymi pomocy państwa. Przedsiębiorstwa będące beneficjentami tej pomocy w momencie jej przyznania znajdowały się w trudnej sytuacji. Nowe przedsiębiorstwo Biria należy traktować jako następcę prawnego obu poprzednich przedsiębiorstw, z których się wywodzi. Bilans otwarcia nowoutworzonego przedsiębiorstwa nie jest miarodajny.

- (59) Przyznanie obu gwarancji naruszyło zasadę jednorazowej pomocy, bowiem działalność gospodarczą przedsiębiorstw grupy Biria można było utrzymać tylko dzięki kolejnemu wsparciu ze strony państwa.
- (60) Nie zastosowano żadnych środków wyrównawczych, które by zminimalizowały niepożądany wpływ udzielonej pomocy na konkurentów. Zaniechano ograniczenia obecności grupy Biria na rynku. Wręcz przeciwnie, koncepcja tej grupy polegała na dalszym rozszerzaniu jej działalności poprzez prowadzenie agresywnej polityki cenowej. Na swojej stronie internetowej Biria zapowiedziała zwiększenie sprzedaży w porównaniu z rokiem 2004 i ogłosiła, że w roku 2005 zamierza sprzedać 850 000 rowerów. Ponadto Vaterland-Werke wskazuje na doniesienie prasowe, według którego właściciel Biria AG miał dokonać sprzedaży przedsiębiorstwa na rzecz prywatnego funduszu inwestycyjnego Lone Star.

4.4. Beneficjenci

- (61) W swoich uwagach z dnia 7 czerwca 2010 r. po uchynieniu pierwotnej decyzji przez Sąd beneficjenci przekazali kolejne informacje.
- (62) Beneficjenci wyrazili w szczególności opinię, że przy ocenie cichego udziału gbb w Bike Systems (środek 1) Komisja powinna uwzględnić istnienie tzw. poręczenia, udzielonego przez spółkę Biria GmbH. Biria GmbH jest inną osobą prawną niż spółka powstała wskutek połączenia (starej) spółki Biria AG z Sachsen-Zweirad GmbH, wymieniona w motywie 20. Biria GmbH, która udzieliła poręczenia na rzecz Bike Systems, jest poprzednikiem prawnym (starej) spółki Biria AG.

V. STANOWISKO NIEMIEC

- (63) Ustosunkowując się do kwestii wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego, Niemcy reprezentują pogląd, że objęcie cichego udziału przez gbb nastąpiło zgodnie z zasadami rynkowymi. Niemcy zgadzają się z opinią Komisji, że z cichym udziałem związane jest wyższe ryzyko niż ze zwyczajną pożyczką. Warunki cichego udziału zostały jednakże sformułowane w taki sposób, że zostały dotrzymane postanowienia zawarte w obwieszczeniu w sprawie stóp referencyjnych z 1997 r. Zgodnie z tym obwieszczeniem stopa referencyjna stanowi dolny punkt interwencji, który może zostać podniesiony w sytuacjach związanych ze szczególnym ryzykiem. W takich przypadkach premia może stanowić do 400 punktów bazowych lub więcej.
- (64) Wynagrodzenie za wniesienie cichego udziału wynosi według informacji Niemiec 12,25 % (8,75 % wynagrodzenie stałe i 3,5 % wynagrodzenie uzależnione od realizacji zysków). Tak więc wynagrodzenie przewyższa o 600 punktów bazowych stopę referencyjną Komisji, której wartość wynosi 6,33 %. Tym samym gbb uwzględniło fakt, że przedsiębiorstwo znajdowało się w fazie restrukturyzacji, a ryzyko związane z cichym udziałem było wyższe ze względu na reorganizację przedsiębiorstwa oraz brak zabezpieczeń. To dodatkowe ryzyko zostało uwzględnione poprzez zwiększenie narzutu o 200 punktów bazowych.
- (65) Ponadto decyzja o objęciu cichego udziału została podjęta na podstawie prognozy, zgodnie z którą obroty przedsiębiorstwa miały się zwiększyć z 0,89 mln EUR w 2001 r. do 3,38 mln EUR w 2003 r. Niemcy wyciągają z tego wniosek, że uzgodnione wynagrodzenie za cichy udział w wysokości 12,25 % we właściwy sposób uwzględniało ryzyko z nim związane. Niemcy są zdania, że nie ma znaczenia fakt, iż część wynagrodzenia jest zmienna, gdyż jest to przyjęte w przypadku cichych udziałów oraz zgodne z postępowaniem prywatnego inwestora.
- (66) Odnośnie do gwarancji dla Sachsen Zweirad GmbH Niemcy twierdzą, że w momencie jej przyznawania przedsiębiorstwo nie znajdowało się w trudnej sytuacji oraz że nie wykazywało w 1999 r. żadnych cech typowych dla przedsiębiorstwa w trudnej sytuacji wymienionych w wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 1999 r. W roku 2003 (do momentu połączenia z przedsiębiorstwem Biria, co miało miejsce w październiku) przedsiębiorstwo między innymi dysponowało dodatnim kapitałem własnym w wysokości 404 mln EUR oraz wypracowało zysk wynoszący 2,1 mln EUR. Dzięki podjęciu pod koniec 2002 r. działań konsolidacyjnych i korzystniejszej sytuacji rynkowej sytuacja ekonomiczna przedsiębiorstwa w roku 2003 w porównaniu z latami 2001/2002 uległa poprawie.
- (67) Przedsiębiorstwo miało wprowadzić trudności z utrzymaniem płynności finansowej, ale nie były one „poważne”. Nie istniało niebezpieczeństwo, że prywatne instytucje finansowe nie przedłużą udzielonych kredytów. Również płacenie wysokich odsetek wbrew twierdzeniu Komisji nie prowadziło do problemów z wypłacalnością.
- (68) W odniesieniu do gwarancji dla Biria GmbH (później Biria AG) Niemcy twierdzą, że została ona przyznana w oparciu o nową koncepcję opracowaną przez grupę Biria, która zakładała powiązanie organizacyjne grupy oraz koncentrację zakupów, odpowiedzialności za produkcję oraz dystrybucji w firmie Biria GmbH. Oprócz zapotrzebowania na środki finansowe w celu zwiększenia obrotów koncepcja ta uwzględniała również nowe zasady całościowego finansowania grupy.
- (69) Zdaniem Niemiec Biria GmbH (później Biria AG) w momencie przyznawania gwarancji nie było przedsiębiorstwem znajdującym się w trudnej sytuacji. W związku z tym należy dokonać rozróżnienia między starą a nową firmą Biria AG. Nowe przedsiębiorstwo należałoby zakwalifikować jako znajdujące się w trudnej sytuacji, jeśli przejęłoby w spadku trudności starej firmy (o ile ta znajdowałaby się w trudnej sytuacji). Ale w przypadku nowej Biria AG sytuacja taka nie miała miejsca. Nowa Biria AG powstała w wyniku fuzji starej Biria AG z Sachsen Zweirad GmbH. Sachsen Zweirad GmbH, która w żadnej mierze nie znajdowała się w trudnej sytuacji, dominowała pod względem ekonomicznym przy połączeniu przedsiębiorstw. Dlatego też nie można zakładać automatycznie, że nowa Biria AG znajdowała się w trudnej sytuacji. Nawet gdyby sytuacja starej Biria AG była trudna, połączenie z Sachsen Zweirad GmbH spowodowałoby, że nowa Biria AG nie znalazłaby się automatycznie w trudnej sytuacji.

- (70) Ponadto Niemcy wskazały na fakt, że wycofanie się jednej z prywatnych instytucji finansowych z finansowania przedsiębiorstwa związane było ze strategiczną reorganizacją banku wynikającą z fuzji. Obie pozostałe instytucje finansowe zakończyły swoje zaangażowanie w tym samym momencie, co ten bank prywatny. Nie można z tego jednak wyciągać wniosku o utracie zaufania, ponieważ jedna z tych instytucji finansowych nadal współfinansowała dwa pojedyncze projekty.
- (71) Niemcy wskazały na fakt, że połączenie Sachsen Zweirad GmbH z Biria AG nie miało również na celu obejścia przepisów dotyczących pomocy i zakwalifikowania przedsiębiorstwa jako znajdującego się w trudnej sytuacji, natomiast była skutkiem nowej koncepcji grupy.
- (72) Ustosunkowując się do uwag konkurenta, który pragnął pozostać anonimowy, Niemcy wyjaśniają, że dane liczbowe dotyczące struktury kosztów konkurenta i firmy Biria nie są porównywalne. Obroty konkurenta wzrosły, natomiast sprzedaż grupy Biria uległa obniżeniu. Równocześnie wskaźnik EBITDA (zysk przedsiębiorstwa przed potrąceniem odsetek od zaciągniętych kredytów, podatków i amortyzacji) u konkurenta uległ równocześnie zmniejszeniu, natomiast w grupie Biria utrzymał się na stałym poziomie. Z powyższego wynika, że to nie Biria sprzedaje po cenach dumpingowych, ale raczej konkurent stosuje bardziej agresywną politykę cenową niż grupa Biria.
- (73) Szkody gospodarcze, jakie konkurent rzekomo poniósł wskutek działań grupy Biria, nie zostały ani poparte faktami, ani przedstawione w sposób, który wskazywałby na ich związek z tą działalnością. Poza tym na rynku, na którym panuje konkurencja, zdarza się, że konkurent oferuje niższe ceny niż inne przedsiębiorstwo.
- (74) W nawiązaniu do wspomnianej przez konkurenta sprzedaży aktywów grupy Biria grupie Lone Star Niemcy przedstawiły szczegółowe informacje dotyczące samego przebiegu sprzedaży oraz uregulowania należności wierzycieli prywatnych i publicznych.
- (75) Ustosunkowując się do uwag Prophete, Pantherwerke oraz Vaterland-Werke, Niemcy wskazują na fakt, że rynek rowerów jest podzielony na trzy segmenty, a nie na dwa, jak twierdzą wyżej wspomniane firmy. Te trzy segmenty to handel branżowy, handel wysyłkowy oraz handel w dużych sklepach samoobsługowych. Biria ma silną pozycję w segmencie sprzedaży wysyłkowej, którą jednakże zawdzięcza w mniejszym stopniu agresywnej polityce cenowej, a raczej dostawom *just-in-time*. Natomiast w segmencie sklepów samoobsługowych wiodącym oferentem jest MIFA AG, a udział Biria w tym segmencie wynosi mniej niż 10 %.
- (76) Niemcy nie zgadzają się z twierdzeniem Vaterland-Werke, że Biria planuje rozszerzenie działalności handlowej poprzez prowadzenie agresywnej polityki cenowej i powołują się na dane przedłożone już w trakcie postępowania. Niemcy wyjaśniają, że w 2003 r. Biria AG wyprodukowała 670 000 rowerów i od tego momentu jej produkcja maleje.

VI. OCENA ŚRODKÓW POMOCY

- (77) Zgodnie z art. 107 ust. 1 TFUE wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu

zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Zgodnie z konsekwentnym orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej kryterium wpływania na wymianę handlową jest spełnione, o ile uprzywilejowane przedsiębiorstwo wykonuje działalność gospodarczą stanowiącą przedmiot handlu między państwami członkowskimi.

- (78) W celu zbadania istnienia pomocy państwa Komisja określa w pierwszej kolejności przedmiotowe przedsiębiorstwo. Następnie w odniesieniu do każdego środka z osobna bada, czy spełnione są warunki określone w art. 107 ust. 1 TFUE. Na zakończenie oblicza się element pomocy oraz bada zgodność środka z rynkiem wewnętrznym.

6.1. Beneficjent

- (79) Pomoc została przyznana Sachsen Zweirad GmbH oraz Biria GmbH, a także Bike Systems, spółce zależnej Biria. W dniu 7 listopada 2005 r. Biria zbyła większość swych aktywów na rzecz grupy Lone Star – prywatnego funduszu inwestycyjnego. Komisja stwierdza na podstawie przedłożonych informacji, że sprzedaż poprzedził nieograniczony, przejrzysty i bezwarunkowy przetarg. Według informacji podanych przez Niemcy wartość sprzedaży składników majątkowych została oszacowana przez biegłego na 10,7 mln EUR. Cena 11,5 mln EUR zapłacona przez grupę Lone Star była więc wyższa od ceny szacunkowej.
- (80) W oparciu o posiadane informacje Komisja dochodzi do wniosku, że brak jest podstaw do twierdzenia, jakoby grupa Lone Star została dzięki udzielonej pomocy w jakikolwiek sposób uprzywilejowana, a tym samym by grupa Lone Star była bezpośrednim lub pośrednim beneficjentem pomocy udzielonej na rzecz Biria i Bike Systems.

6.2. Środek 1: Rzekoma zgodność cichego udziału z zasadami rynkowymi

Zasoby państwowe i możliwość ich przypisania państwu

- (81) Cichy udział (środek 1) został wniesiony przez gbb. Według informacji udzielonych przez Niemcy udziały zostały nabyte w ramach własnego programu gbb, a więc nie obejmowały państwowych środków wsparcia. Jak wskazano już w decyzji o wszczęciu postępowania, Komisja przyjmuje do wiadomości fakt, że gbb w momencie nabycia udziałów była spółką zależną w 100 % od Deutsche Ausgleichsbank, która z kolei w 100 % stanowiła własność Republiki Federalnej Niemiec. W związku z powyższym gbb jest przedsiębiorstwem publicznym. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału zasoby przedsiębiorstw publicznych są zawsze zasobami państwowymi⁽¹¹⁾.

⁽¹¹⁾ Zob. wyrok z dnia 16 maja 2002 r. w sprawie C-482/99, *Francja przeciwko Komisji (Stardust)*, Rec. 2002, s. I-4397, pkt 32–43.

(82) Z uwagi na powyższe Komisja stwierdza, że przedmiotowy środek należy przypisać państwu. W tym kontekście Trybunał w sprawie C-482/99 (Stardust) stwierdził, co następuje (pkt 53–56):

„53. W tym względzie nie można wymagać, aby na podstawie konkretnych przepisów wykazano, iż władze publiczne rzeczywiście zachęcały przedsiębiorstwo do przyjęcia danych środków pomocowych. Z jednej strony bowiem, biorąc pod uwagę ścisłe związki między państwem a przedsiębiorstwami publicznymi, istnieje rzeczywiste prawdopodobieństwo, że pomoc państwa zostanie przyznana za ich pośrednictwem w mało przejrzysty sposób i z pominięciem ustanowionego w traktacie systemu (kontroli) pomocy państwa

54. Z drugiej strony, co do zasady, wykazanie przez strony trzecie, że środki pomocowe zostały rzeczywiście przyjęte przez przedsiębiorstwo publiczne na polecenie władz publicznych, byłoby bardzo utrudnione, właśnie z powodu uprzywilejowanych stosunków między państwem a przedsiębiorstwem publicznym.

55. Z tych względów należy przyznać, że przypisanie państwu środka pomocy przyjętego przez przedsiębiorstwo, może być określane za pomocą zbioru wskaźników na podstawie okoliczności sprawy i w kontekście, w którym podjęto te środki. W tym względzie Trybunał przypomina, iż już uwzględnił fakt, że dany organ nie może wydać kwestionowanej decyzji bez wzięcia pod uwagę wymogów władz publicznych (zob. zwłaszcza wyrok w sprawie *Van der Kooy i in. przeciwko Komisji*, pkt 37) lub że przedsiębiorstwa publiczne powinny uwzględniać, poza czynnikami natury organicznej, jakie łączą je z państwem, także wytyczne Comitato Interministeriale per la Programmazione Economica (CIPE) (wyroki z dnia 21 marca 1991 r. w sprawie C-303/88, *Włochy przeciwko Komisji*, pkt 11 i 12, jak również w sprawie C-305/89, *Włochy przeciwko Komisji*, pkt 13 i 14).

56. Ponadto dla wyciągnięcia wniosku o możliwości przypisania państwu środka przyjętego przez przedsiębiorstwo publiczne, znaczenie może mieć, w odpowiednim przypadku, zaistnienie innych poszlak, takich jak w szczególności zintegrowanie tego przedsiębiorstwa ze strukturami administracji publicznej, charakter jego działalności i prowadzenie jej na rynku w warunkach normalnej konkurencji z podmiotami prywatnymi, status prawny przedsiębiorstwa podlegającego prawu publicznemu lub prawu spółek, intensywność, z jaką władze publiczne sprawują kontrolę nad zarządaniem przedsiębiorstwa lub inna przesłanka wskazująca w konkretnym przypadku na zaangażowanie władz publicznych lub nieprawdopodobieństwo braku takiego zaangażowania w przyjęcie danego środka, biorąc pod uwagę jego zakres, treść i ustanawiane w nim warunki”.

(83) W przedmiotowym przypadku Komisja stwierdziła istnienie tego rodzaju przesłanek, na podstawie których można uznać, że decyzję gbb należy przypisać państwu.

(84) Gbb otrzymała od rządu federalnego zlecenia dotyczące udzielania wsparcia, a także była na przykład odpowiedzialna za Fundusz Konsolidacji i Rozwoju Niemiec Wschodnich, którego zadanie polegało na zapewnianiu kapitału własnego dla średnich przedsiębiorstw w Niemczech Wschodnich w celu wzmocnienia ich wyposażenia w kapitał własny.

(85) Po drugie Komisja stwierdza, że historia gbb wskazuje na znaczny wpływ państwa na decyzje podejmowane przez spółkę. W okresie, w którym gbb była korporacją prawa publicznego, znajdowała się najpierw pod bezpośrednim nadzorem właściwego ministerstwa, a w radzie nadzorczej spółki zasiadali w większości przedstawiciele władz państwowych. Od momentu przekształcenia w spółkę akcyjną jej spółka dominująca – Deutsche Ausgleichsbank, – podlega nadzorowi właściwego ministerstwa, a w jej radzie nadzorczej dominują przedstawiciele władz państwowych.

(86) Po trzecie Komisja stwierdza, że spółka dominująca – Deutsche Ausgleichsbank – była w momencie podjęcia decyzji o nabyciu udziału korporacją prawa publicznego, nadzorowaną przez Federalne Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, a w skład jej rady nadzorczej wchodziłi głównie przedstawiciele ministerstw federalnych i ministerstw krajów związkowych, a także członkowie Bundestagu. Deutsche Ausgleichsbank nie dysponowała prawem do nabycia udziałów w innych przedsiębiorstwach bez wcześniejszej zgody ministerstwa odpowiedzialnego za nadzór oraz rady nadzorczej. W związku z tym państwo – poprzez spółkę dominującą – kontrolowało decyzje spółki również po przekształceniu przedsiębiorstwa z korporacji prawa publicznego w spółkę akcyjną.

(87) Po czwarte Komisja stwierdza, że władze niemieckie zaakceptowały w 2002 r. środki celowe zastosowane w odniesieniu do niemieckich banków dotujących⁽¹²⁾. Te środki celowe dotyczą również Deutsche Ausgleichsbank. Środki celowe przewidują, że działalność Deutsche Ausgleichsbank musi ograniczać się do wspierania środków strukturalnych, gospodarczych i socjalno-politycznych, a także zadań publicznych, realizowanych przez państwowych właścicieli spółki zgodnie z wypełnianymi przez nich funkcjami publicznymi. W związku z powyższym Komisja uważa, że Deutsche Ausgleichsbank stanowi tym samym część administracji publicznej, a wszystkie działania spółki należy przypisać państwu.

(88) Po piąte Komisja stwierdza, że cichy udział wydaje się być objęty zleceniem dotyczącym udzielania wsparcia „wspieranie średnich przedsiębiorstw”⁽¹³⁾.

(89) W związku z powyższym Komisja stwierdza, że przedmiotowy środek należy przypisać państwu.

⁽¹²⁾ Porównaj: przypis 9; w treści decyzji stwierdzono, że Deutsche Ausgleichsbank stanowi część administracji publicznej.

⁽¹³⁾ Porównaj: przypis 9 (s. 11, lit. a) środka celowego).

Selektywna korzyść przyznana przedsiębiorstwu

- (90) Zdaniem Niemiec objęcie cichego udziału przez gbb w Bike Systems (środek 1) nastąpiło zgodnie z zasadami rynkowymi. Ryzyko związane z objęciem cichego udziału jest porównywalne z pożyczkami obciążonymi najwyższym ryzykiem, a tym samym należy je traktować jak pożyczkę wysokiego ryzyka. W przypadku upadłości lub likwidacji cichy udział jest zwracany dopiero po zaspokojeniu wszystkich innych zobowiązań. Ryzyko związane z cichym udziałem przewyższa tym samym ryzyko, jakim jest obciążona zwykła pożyczka bankowa przeznaczona na inwestycję, która zwykle jest zabezpieczana na warunkach określonych przez bank. W momencie przyznania środka średni poziom stóp procentowych stosowany na rynku dla kredytów średnio- i długoterminowych, zabezpieczonych w sposób normalny, kształtował się na poziomie 6,33 %. Wynagrodzenie, jakie zapewnia cichy udział, powinno więc wyraźnie przewyższać powyższą stopę referencyjną.
- (91) Cichy udział zapewniał stałe wynagrodzenie w wysokości 8,75 % oraz wynagrodzenie zmienne w wysokości 3,5 %, które zależało od realizacji zysków⁽¹⁴⁾. Uzgodnione wynagrodzenie przewyższa zatem wyżej wymienioną stopę referencyjną.
- (92) Należy jednak zwrócić uwagę na fakt, że powyższy wniosek obowiązuje wyłącznie pod warunkiem, że Bike Systems będzie w stanie przywrócić swoją rentowność; jednakże względem firmy Bike Systems skutek przyjęcia planu naprawczego zamknięte zostało właśnie prowadzone w stosunku do niej postępowanie w sprawie niewypłacalności. Jej widoki na przyszłość były niepewne, ponieważ restrukturyzacji zakładu dokonano tylko w ograniczonym zakresie. Według danych bilansowych za rok 2001 przedsiębiorstwo ponosiło w tym roku same straty. Kapitał własny był nadal ujemny, chociaż dzięki cichym rezerwom nie spowodowało to upadłości. Bike Systems w tamtym momencie należy w związku z tym uznać za przedsiębiorstwo znajdujące się w trudnej sytuacji.
- (93) W odniesieniu do poręczenia (zob. motyw 62) Komisja stwierdza po pierwsze, że w momencie podjęcia pierwszej decyzji nie dysponowała informacjami na ten temat. Tekst poręczenia został przekazany dopiero w trakcie postępowania przed Sądem.
- (94) Jak wynika z treści poręczenia z dnia 6 marca 2001 r., Biria GmbH przyjmuje do wiadomości fakt objęcia cichego udziału i zobowiązuje się, że w okresie jego obowiązywania będzie kierować i finansować Bike Systems w taki sposób, aby spółka ta wywiązała się ze swoich zobowiązań wynikających z cichego udziału.
- (95) Komisja wskazuje w tym kontekście, co następuje:
- (96) W odniesieniu do możliwości finansowych spółki dominującej (poręczyciela) władze niemieckie stwierdziły, że Biria GmbH nie wykazała w 2001 r. znaczących obrotów i działała jedynie w charakterze dystrybutora na rzecz
- pozostałych spółek zrzeszonych w grupie⁽¹⁵⁾. Jeżeli chodzi o możliwości finansowe przedsiębiorstwa⁽¹⁶⁾, w 1999 r. po odliczeniu podatków uzyskało ono umiarkowane zyski na poziomie 205 000 DEM, a w roku 2000 zanotowało straty netto w wysokości 473 000 DEM.
- (97) Z powodu poniesionych strat, baza kapitałowa przedsiębiorstwa miała w 1999 r. wartość ujemną. W 2000 r. wartość ta była dodatnia. Przyczyną takiego stanu rzeczy nie były jednak dobre wyniki finansowe przedsiębiorstwa, ale przekazanie zysków przez spółkę zależną Sachsen Zweirad⁽¹⁷⁾. Komisja stwierdza, że poręczenie nie zostało wystawione przez przedsiębiorstwo należące do tej samej grupy, które znajdowało się w dobrej sytuacji finansowej, ale przez spółkę dominującą, notującą gorsze wyniki finansowe.
- (98) W związku z tym Komisja stwierdza, że Biria GmbH – niezależnie od tego, czy z formalnego punktu widzenia może zostać uznana za przedsiębiorstwo znajdujące się w trudnej sytuacji w rozumieniu wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 1999 r. – byłaby w stanie zaspokoić ewentualne roszczenia wynikające z poręczenia cichego udziału w wysokości ponad 2 mln EUR. Jak wspomniano powyżej, należy stwierdzić, że wartość księgowa przychodów w 2000 r. (przed wystawieniem poręczenia) rzeczywiście wynika z faktu przekazania zysków przez spółkę zależną, nie jest natomiast konsekwencją wyników ekonomicznych przedsiębiorstwa. W przypadku nieprzekazania zysków baza kapitałowa spółki miałaby wartość ujemną (łącznie ze subskrybowanym kapitałem oraz innymi formami kapitału, takimi jak rezerwy, czy środki płynne wykazane w bilansie). W związku z powyższym pozostaje kwestia otwartą, w jaki sposób Biria GmbH mogłaby zapobiec ewentualnej upadłości Bike Systems. Dlatego też Komisja uważa, że przedmiotowe poręczenie nie przedstawia rzeczywistej wartości ekonomicznej, która mogłaby zrekomensować trudności Bike Systems, w związku z czym nie stanowi również wartościowego zabezpieczenia, na podstawie którego możliwe byłoby zmniejszenie wysokości wynagrodzenia, jakiego zażądałby inwestor rynkowy z tytułu cichego udziału.
- (99) W związku z tym Komisja stwierdza, że wynagrodzenie nie było stosowne do ryzyka, zaś wniesienie cichego udziału nie nastąpiło zgodnie z zasadami rynkowymi. Dlatego też udział ten spowodował powstanie korzyści dla firmy Bike Systems, jakiej przedsiębiorstwo to nie uzyskałoby na rynku.
- Zakłócenie konkurencji i wpływ na wymianę handlową*
- (100) Zarówno Bike Systems, jak i Sachsen Zweirad GmbH i Biria GmbH zajmują się produkcją rowerów. Ponieważ produkt ten stanowi przedmiot handlu transgranicznego, środki grożą zakłóceniem konkurencji i wpływają na handel między państwami członkowskimi.

⁽¹⁴⁾ W przypadku odnotowania przez przedsiębiorstwo strat wynagrodzenie nie będzie wypłacane. Jeżeli spółka poniesie straty lub też zyski okażą się niewystarczające, to zmienne wynagrodzenie zostanie wypłacone w następnym roku.

⁽¹⁵⁾ Ponadto zgodnie z dokumentami przekazanymi przez władze niemieckie, Biria GmbH zatrudniała w 1999 r. 13, a w 2001 r. 21 pracowników.

⁽¹⁶⁾ Z uwagi na fakt, że warunki handlowe dotyczące cichego udziału zostały określone w momencie jego objęcia, ocenie należy poddać sytuację finansową spółki dominującej w momencie wystawienia poręczenia, pomimo że poręczenie obowiązywało przez cały okres obowiązywania cichego udziału.

⁽¹⁷⁾ Przekazanie zysków przez spółkę zależną Sachsen Zweirad GmbH (ok. 2,4 mln DEM w 1999 r. oraz 3,4 mln DEM w 2000 r.).

6.3. Środki 2 i 3: Pomoc rzekomo zgodna z zatwierdzonym programem pomocy

Gwarancje nie podlegały istniejącym programom pomocy

- (101) Gwarancja dla Sachsen Zweirad GmbH na kredyt operacyjny w wysokości 5,6 mln EUR (środek 2) oraz gwarancja dla Biria na kredyt operacyjny w wysokości 24,875 mln EUR (środek 3) zostały udzielone na podstawie wytycznych kraju związkowego Saksonia w sprawie gwarancji⁽¹⁸⁾. Według tego zatwierzonego programu pomocy dopuszczalne są gwarancje pożyczek przekraczających kwotę 5 mln DEM (2,6 mln EUR) dla przedsiębiorstw będących w dobrej kondycji z przeznaczeniem na finansowanie nowych inwestycji, a także, w wyjątkowych przypadkach, na dodatkowe finansowanie inwestycji i pozyskanie środków obrotowych. W wyjątkowych przypadkach dopuszczalne jest również finansowanie konsolidacji i restrukturyzacji. Udzielenie dużemu przedsiębiorstwu gwarancji na restrukturyzację podlega jednakże indywidualnemu zgłoszeniu Komisji.
- (102) Zdaniem Niemiec warunki programu zostały spełnione, tak więc gwarancje są zgodne z programem. Niemcy są zdania, że Sachsen Zweirad GmbH i Biria GmbH nie znajdowały się w momencie przyznawania gwarancji w trudnej sytuacji. Gwarancji udzielono w celu zabezpieczenia kredytów operacyjnych, co zgodnie z programem pomocy jest dopuszczalne.
- (103) Komisja neguje zgodność gwarancji z programem pomocy, na podstawie którego rzekomo zostały udzielone. Wbrew twierdzeniu Niemiec Komisja, jak dokładniej wyjaśniono poniżej, wyraża pogląd, że Sachsen Zweirad GmbH znajdowało się w momencie przyznawania gwarancji w marcu 2003 r. w trudnej sytuacji; także Biria GmbH w momencie przyznawania gwarancji w grudniu 2003 r. była przedsiębiorstwem w trudnej sytuacji. Udzielenie gwarancji na restrukturyzację przedsiębiorstwa znajdującego się w trudnej sytuacji podlega jednakże indywidualnemu zgłoszeniu Komisji.
- Gwarancja na rzecz Sachsen Zweirad GmbH (środek 2)*
- (104) Zdaniem Niemiec przedsiębiorstwo Sachsen Zweirad GmbH nie wykazywało żadnych typowych cech przedsiębiorstwa znajdującego się w trudnej sytuacji w rozumieniu wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 1999 r. Komisja wskazuje na fakt, że wymienione w pkt 6. wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 1999 r. typowe oznaki przedsiębiorstwa znajdującego się w trudnej sytuacji mają służyć wyłącznie jako punkt odniesienia do stwierdzenia, czy dane przedsiębiorstwo powinno zostać uznane za znajdujące się w trudnej sytuacji, nie mogą jednak być traktowane jako warunki, które muszą zostać spełnione łącznie. Jeśli chodzi o wynik finansowy brutto na działalności gospodarczej, Sachsen Zweirad GmbH wykazała w 2001 r. stratę w wysokości 1 274 000 EUR, a w 2002 r. w wysokości 733 000 EUR. Straty te zostały przejęte przez spółkę dominującą Biria stosownie do umowy o odprowadzaniu zysku. W porównaniu z rokiem 2001 obroty w roku 2002 spadły.
- (105) Zgodnie ze sprawozdaniem rocznym z działalności za 2002 r. spółka Sachsen Zweirad GmbH stanęła również

w obliczu problemów płynności finansowej. W sprawozdaniu rocznym z działalności przedsiębiorstwa wyraźnie bowiem wskazano, że wskutek wysokich kosztów związanych z prefinansowaniem zapasów towarów oraz wzrostu w obrębie grupy sytuacja związana z płynnością finansową była napięta. Według sprawozdania dalszy byt przedsiębiorstwa można było zapewnić wyłącznie pod warunkiem utrzymania przez banki istniejących linii kredytowych lub ich restrukturyzacji.

- (106) Niebezpieczeństwo, że prywatne instytucje finansowe nie przedłużą udzielonych kredytów, zdaniem Niemiec nigdy nie istniało. Nie zmienia to jednak niczego w twierdzeniu, że sytuacja związana z płynnością finansową przedsiębiorstwa była napięta. Według rocznego sprawozdania z działalności w przypadku większości kredytów ich pozostały czas spłaty był krótszy niż pięć lat, co nie jest sytuacją optymalną dla finansowania działalności przedsiębiorstwa i oznacza dla niego zwiększone ryzyko. Krótkoterminowość kredytów prowadziła oprócz tego do konieczności płacenia wysokich odsetek (choć w 2002 r. były one nieco niższe niż w 2001 r.), co dodatkowo obciążało płynność finansową przedsiębiorstwa.
- (107) Dlatego Komisja dochodzi do wniosku, że Sachsen Zweirad GmbH należy traktować w momencie przyznawania gwarancji jak przedsiębiorstwo znajdujące się w trudnej sytuacji, zaś gwarancję zgodnie z powyższym jako gwarancję na restrukturyzację. Ponieważ udzielenie dużemu przedsiębiorstwu takiej gwarancji podlega indywidualnemu zgłoszeniu Komisji, nie zostały spełnione warunki zatwierzonego przez Komisję programu pomocy, na podstawie którego gwarancja ta rzekomo została udzielona, a tym samym gwarancja nie podlegała zasadom tego programu pomocy.

Gwarancja na rzecz Biria GmbH (środek 3)

- (108) Biria powstała w wyniku fuzji Biria AG (starej) ze spółką zależną Sachsen Zweirad GmbH, z mocą od dnia 1 października 2003 r.
- (109) Zdaniem Niemiec należy wyraźnie odróżniać Biria od Biria AG (starej) i od Sachsen Zweirad GmbH, ponieważ wskutek połączenia powstało całkiem nowe przedsiębiorstwo. Dlatego kwestię, czy przedsiębiorstwo to w momencie przyznawania gwarancji w dniu 9 grudnia 2004 r. znajdowało się w trudnej sytuacji, należy oceniać na podstawie bilansu otwarcia nowo powstałego w wyniku fuzji przedsiębiorstwa. Bilans otwarcia pokazuje, że Biria GmbH nie może być uważana za przedsiębiorstwo znajdujące się w trudnej sytuacji.
- (110) Komisja nie podziela tej argumentacji. Powstałe w wyniku połączenia przedsiębiorstwo Biria GmbH nie może być postrzegane w oddzieleniu od wcześniej istniejących przedsiębiorstw Biria AG i Sachsen Zweirad GmbH, ponieważ powstało wskutek ich połączenia. W przeciwnym razie łatwo byłoby obejść zakwalifikowanie przedsiębiorstwa jako znajdującego się w trudnej sytuacji poprzez dokonywanie połączenia podmiotów gospodarczych lub zakładanie nowych przedsiębiorstw. Ówczesna spółka Biria AG w 2002 r. również wykazała straty i miała także problemy z płynnością finansową, podobnie jak Sachsen Zweirad GmbH. Biria GmbH przejęła wszystkie długi i zobowiązania firmy Biria AG (starej) i Sachsen Zweirad GmbH. Biria GmbH posiada ponadto te same składniki majątkowe i prowadzi taką

⁽¹⁸⁾ Porównaj: przypis 10.

samą działalność, jak Biria AG (stara) i Sachsen Zweirad GmbH. Dlatego Komisja jest zdania, że Biria GmbH przeżyła trudną sytuację firm Biria AG (starej) i Sachsen Zweirad GmbH.

- (111) Według opinii Niemiec Sachsen Zweirad GmbH była przy dokonywaniu połączenia firmą dominującą pod względem gospodarczym. Sachsen Zweirad GmbH nie znajdowała się w trudnej sytuacji, dlatego nie należy automatycznie zakładać, że nowa firma Biria AG przeżywała trudności. Wbrew twierdzeniu Niemiec, Komisja jest całkowicie przekonana, że Sachsen Zweirad GmbH była przedsiębiorstwem znajdującym się w trudnej sytuacji. Nowa Biria GmbH „odziedziczyła” zatem również trudną sytuację Sachsen Zweirad GmbH.
- (112) Zgodnie ze sprawozdaniem rocznym z działalności za rok 2003, restrukturyzacja i reorganizacja grupy Biria była kontynuowana w 2003 r. Proces ten rozpoczął się już w 2002 r. i uwzględniał nowy tryb finansowania grupy. Na podstawie gwarancji udzielonej przez kraj związkowy Saksonia dla pożyczki w wysokości 24,875 mln EUR, grupa Biria opracowała nową koncepcję krótkoterminowego finansowania swojej działalności. Nowa koncepcja finansowania przewidywała również znaczące dostosowanie stóp procentowych, a tym samym obniżenie wysokiego obciążenia odsetkami.
- (113) Równocześnie dokonano reorganizacji grupy banków: trzy banki wyraziły gotowość zrzeczenia się należności w wysokości 8 567 000 EUR – co zdaje się znacznie przewyższać 50 % ich należności – w zamian za niezwłoczną spłatę należności pozostałych. Zatem pożyczka, która jest pokryta gwarancją w wysokości 80 % środka 3, składa się z 8 mln EUR na kredyt operacyjny, 7,45 mln EUR stanowiących krótkoterminową linię kredytową na rachunku bieżącym oraz z kwoty 9,425 mln EUR przeznaczonej na sezonową linię kredytową.
- (114) Biria GmbH miała w momencie przyznawania gwarancji poważne problemy z płynnością finansową i w związku z tym była przedsiębiorstwem znajdującym się w trudnej sytuacji. Ocena ta jest oparta na fakcie, że trzy banki wycofały się z finansowania działalności Biria, a nawet były skłonne zrzec się większości swoich należności, o ile pozostała część należności zostałaby niezwłocznie wykupiona. Wynika z tego, że banki miały poważne wątpliwości, czy firma Biria jest w stanie obsługiwać swoje długi i czy należy ją traktować jak przedsiębiorstwo rentowne.
- (115) Niemcy w odpowiedzi argumentują, że banki wycofały się z finansowania wyłącznie z powodu nowego ukierunkowania swojej strategii handlowej. Komisja stwierdza, że banki zrezygnowały prawdopodobnie z około 50 % niespłaconych wierzytelności. Już sam ten fakt, nawet jeśli banki wycofały się z finansowania w związku ze swoją nową strategią działalności, świadczy o tym, że banki uważały pełny zwrot udzielonych pożyczek za bardzo mało prawdopodobny.
- (116) Dlatego Komisja dochodzi do wniosku, że Biria GmbH w momencie przyznawania gwarancji należy traktować jak przedsiębiorstwo znajdujące się w trudnej sytuacji, zaś gwarancje odpowiednio jako gwarancje na restrukturyzację. Ponieważ udzielenie dużemu przedsiębiorstwu takiej gwarancji podlega indywidualnemu zgłoszeniu Komisji, nie zostały spełnione warunki zatwierdzonego przez Komisję programu pomocy, na podstawie którego

gwarancja ta rzekomo została udzielona, a więc gwarancja tym samym nie podpada pod zasady programu pomocy.

Przyznanie korzyści przez udzielenie gwarancji

- (117) Środki 2 i 3 wymienione jako gwarancje zostały udzielone przez kraj związkowy Saksonia, a tym samym udzielono ich ze środków państwowych, stąd należy je przypisać państwu.
- (118) Ponadto wdrożenie środka musi przynieść beneficjentowi korzyść. Komisja uważa, że obie rozpatrywane w przedmiotowym przypadku gwarancje przyniosły Sachsen Zweirad GmbH oraz Biria GmbH (obecnie Biria AG) nieuzasadnioną korzyść.
- (119) Z motywów przedstawionych w pkt 2.2. oraz 3.2.d obwieszczenia Komisji w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy państwa w formie gwarancji⁽¹⁹⁾ (zwanego dalej „obwieszczeniem w sprawie gwarancji”) wynika, że kredytobiorca odnosi korzyść, jeżeli nie płaci ceny rynkowej za udzieloną gwarancję. W pewnych przypadkach kredytobiorca będący przedsiębiorstwem w trudnej sytuacji finansowej nie byłby w stanie bez gwarancji państwowej znaleźć instytucji finansowej gotowej udzielić kredytu na żadnych warunkach.
- (120) W przedmiotowym przypadku udzielono gwarancji kredytowych dla przedsiębiorstwa znajdującego się w trudnej sytuacji, przy czym gwarant (państwo) nie uzyskał ceny odpowiadającej cenie rynkowej.
- (121) W pkt 3.2 obwieszczenia w sprawie gwarancji Komisja wymienia następujące cztery warunki, które muszą być spełnione łącznie, aby wykluczyć istnienie pomocy państwa w formie gwarancji:
- 1) kredytobiorca nie ma problemów finansowych;
 - 2) zakres gwarancji można odpowiednio zmierzyć w momencie jej udzielenia;
 - 3) gwarancja nie obejmuje więcej niż 80 % niespłaconego kredytu;
 - 4) za gwarancje płaci się cenę odpowiadającą cenie rynkowej.
- (122) Po zastosowaniu powyższych warunków w odniesieniu do przedmiotowego przypadku Komisja stwierdza, że Sachsen Zweirad GmbH i Biria w momencie udzielenia gwarancji były przedsiębiorstwami w trudnej sytuacji.
- (123) Za gwarancje nie została wypłacona premia, a same gwarancje zostały udzielone dla przedsiębiorstwa znajdującego się w trudnej sytuacji. Już z samego faktu, że za udzielenie gwarancji nie zapłacono ceny odpowiadającej cenie rynkowej wynika, że Sachsen Zweirad GmbH oraz Biria odniosły korzyść wskutek wdrożenia przedmiotowego środka. Na rynku klientów biznesowych nie istnieją gwarancje, za które nie płaci się stawki rynkowej. Ma to zastosowanie tym bardziej, że w przedmiotowym przypadku chodzi o gwarancje udzielone na rzecz przedsiębiorstwa znajdującego się w trudnej sytuacji, które być może nie dokona spłaty zaciągniętego kredytu.

⁽¹⁹⁾ Dz.U. C 155 z 20.6.2008, s. 10.

- (124) W związku z powyższym z logiki obwieszczenia w sprawie gwarancji wynika, że gwarancje te stanowią pomoc państwa.
- (125) Dlatego też Komisja stwierdza, że gwarancje udzielone na rzecz Sachsen Zweirad GmbH oraz Biria GmbH (obecnie Biria AG) przyniosły tym spółkom korzyść, ponieważ oba przedsiębiorstwa nie uzyskiwałyby na rynku gwarancji na takich samych warunkach.

Zakłócenie konkurencji i wpływ na wymianę handlową

- (126) Z tych samych powodów, które zostały już przedstawione w motywie 100, środek 2 i 3 mogą zakłócać konkurencję i wpływać na wymianę handlową.

6.4. Stwierdzenie istnienia pomocy państwa

- (127) W związku z powyższym Komisja stwierdza, że cichy udział oraz obie gwarancje stanowią pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE, a obie gwarancje nie są zgodne z zatwierdzonym programem pomocy. Środek 1, 2 i 3 stanowią zatem nową pomoc i jako takie należy je odpowiednio ocenić.

6.5. Obliczanie elementu pomocy

- (128) Zgodnie z pkt 4.1 obwieszczenia w sprawie gwarancji, jeśli gwarancja indywidualna lub program gwarancji jest niezgodny z zasadą inwestora w gospodarce rynkowej, uznaje się, że stanowi on program pomocy państwa. W związku z tym element pomocy wymaga kwantyfikacji, aby sprawdzić, czy pomoc można uznać za zgodną ze specjalnym zwolnieniem pomocy państwa. Komisja musi zatem najpierw dokonać obliczenia elementu pomocy, aby następnie zbadać jej zgodność.
- (129) W obwieszczeniu w sprawie gwarancji Komisja określiła ogólne zasady obliczania elementu pomocy.
- (130) W opinii Komisji gwarancja państwowa może zasadniczo stanowić pomoc państwa aż do łącznej kwoty udzielonego kredytu, jeżeli beneficjent przy pomocy własnych środków nie może uzyskać dostępu do rynków finansowych (zob. pkt 2.2 i 4.1. obwieszczenia w sprawie gwarancji).
- (131) Zasady obliczania elementu pomocy zostały określone w pkt 4.1 (Kwestie ogólne), 4.2 (Element pomocy w gwarancjach indywidualnych) oraz 4.4 (Element pomocy w programach gwarancji obwieszczenia w sprawie gwarancji) obwieszczenia w sprawie gwarancji. Komisja stosuje następnie powyższe zasady do przedmiotowego przypadku.
- (132) Zgodnie z pkt 4.2 obwieszczenia w sprawie gwarancji, w przypadku, w którym nie istnieje możliwość zastosowania stopy rynkowej, dokonuje się zestawienia łącznych kosztów finansowania kredytu na rynku z gwarancją i bez gwarancji (tj. należy porównać stopę procentową podobnego kredytu bez gwarancji ze stopą procentową powiększoną o premię gwarancyjną dla kredytu z gwarancją państwową).

- (133) W wielu przypadkach brak jest tego rodzaju rynkowej stopy procentowej. W związku z powyższym Komisja w swoich komunikatach w sprawie metody określania stóp referencyjnych i dyskontowych opracowała metodę, która z powodów określonych w pkt 4.2 obwieszczenia w sprawie gwarancji może zostać wykorzystana w celu określenia odpowiednika rynkowej stopy procentowej.
- (134) Zgodnie z obwieszczeniem w sprawie stóp referencyjnych z 1997 r. Komisja określa średni poziom stóp referencyjnych, odzwierciedlający średni poziom stóp procentowych stosowany dla kredytów średnio- i długoterminowych, zabezpieczonych w sposób normalny. W obwieszczeniu w sprawie stóp referencyjnych z 1997 r. wskazuje się ponadto na fakt, że ustalona w ten sposób stopa odniesienia stanowi dolny punkt interwencji, który może zostać podniesiony w sytuacjach związanych ze szczególnym ryzykiem (np. w przypadku przedsiębiorstwa znajdującego się w trudnej lub jeżeli nie zostało zapewnione zabezpieczenie normalnie wymagane przez banki). W takich przypadkach, premia może wynosić 400 punktów bazowych lub więcej. W obwieszczeniu w sprawie stóp referencyjnych z 1997 r. nie wyjaśnia się natomiast, czy premia z tytułu ryzyka mogą być kumulowane w celu uwzględnienia różnego rodzaju ryzyka. Kumulacja nie jest wykluczona, jednakże Komisja w swojej decyzji musi uzasadnić zastosowaną metodę kumulacji różnego rodzaju premii z tytułu ryzyka, opierając się w tym celu na analizie metod stosowanych w odniesieniu do rynków finansowych⁽²⁰⁾.
- (135) W 2004 r. przedsiębiorstwo Deloitte&Touche Wirtschaftsprüfungsgesellschaft GmbH przeprowadziło badanie (zwane dalej „badaniem”) na zlecenie Dyrekcji Generalnej ds. Konkurencji Komisji Europejskiej. W powyższym badaniu⁽²¹⁾ na podstawie badań empirycznych przedstawiono m.in. premie z tytułu ryzyka, które występowały na rynku i dotyczyły przedsiębiorstw należących do różnych kategorii ryzyka oraz transakcji z różnego rodzaju zabezpieczeniem. Z badania wynika w sposób jednoznaczny, że kombinacja różnych aspektów ryzyka (wiarygodność kredytowa kredytobiorcy, zabezpieczenia) skutkuje różną wysokością premii stosowanych w odniesieniu do stopy bazowej.
- (136) W oparciu o przedmiotowe badania, w komunikacie w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych⁽²²⁾ (zwanym dalej „komunikatem w sprawie stóp referencyjnych z 2008 r.”), Komisja dopracowała metodę obliczania elementu pomocy w kredycie. Komunikat w sprawie stóp referencyjnych z 2008 r. jest odzwierciedleniem podejścia przyjętego w badaniu: w odniesieniu do stopy bazowej stosuje się podwyższenia odpowiednie do wiarygodności kredytowej przedsiębiorstwa oraz oferowanych zabezpieczeń.

⁽²⁰⁾ Zob. sprawy połączone T-102/07 i T-120/07, *Freistaat Sachsen MB Immobilien Verwaltungs GmbH i MB System GmbH* przeciwko Komisji, dotychczas nieopublikowane, pkt 218–222.

⁽²¹⁾ Badanie przeprowadzone przez Deloitte & Touche GmbH w związku z aktualizacją stawek referencyjnych, stosowanych w ramach kontroli pomocy państwa w UE, październik 2004 r. http://ec.europa.eu/competition/state_aid/studies_reports/full_report.pdf

⁽²²⁾ Dz.U. C 14 z 19.1.2008, s. 6.

(137) Ponadto Komisja uważa, że ustalanie elementu pomocy w środku podlegającym ocenie związane jest z koncepcją pomocy państwa. Zgodnie z orzecznictwem Trybunału nie ma wątpliwości, że kwestia, czy dana pomoc stanowi pomoc państwa w rozumieniu Traktatu WE, powinna zostać rozstrzygnięta na podstawie obiektywnych okoliczności, które są oceniane w dniu, w którym Komisja wydaje decyzję⁽²³⁾.

(138) W związku z powyższym Komisja uważa, że komunikat w sprawie stóp referencyjnych z 2008 r. stanowi odpowiednią podstawę do obliczania elementu pomocy; dlatego też element pomocy w przedmiotowym środku zostanie obliczony w oparciu o ten komunikat.

Element pomocy w środku 1

(139) Element pomocy w przypadku cichego udziału wynika zdaniem Komisji z różnicy pomiędzy wynagrodzeniem, jakie Bike Systems musiałaby zapłacić za cichy udział na wolnym rynku, a rzeczywiście zapłaconym wynagrodzeniem. Ponieważ spółka Bike Systems znajdowała się w momencie wniesienia cichego udziału w trudnej sytuacji, a związane z nim ryzyko było wysokie, element pomocy może sięgać nawet 100 % cichego udziału, ponieważ żaden inwestor działający na zasadach gospodarki rynkowej nie zdecydowałby się na wniesienie takiego wkładu⁽²⁴⁾.

(140) Zdaniem Komisji cichy udział nie jest pożyczką, ale może być porównywany z pożyczkami obciążonymi szczególnym ryzykiem, ponieważ w przypadku upadłości jest wierzycelnością niższego rzędu po wszystkich innych wierzycelnościach, wliczając w to pożyczki mające dalszą kolejność spłaty.

(141) Jak już wyjaśniono w motywie 92, sytuację firmy Bike Systems, w stosunku do której zostało właśnie zamknięte postępowanie upadłościowe, należy uznać zdaniem Komisji za niepewną. Jej prognozy na przyszłość były wątpliwe, ponieważ restrukturyzacja nastąpiła tylko w ograniczonym zakresie. Zgodnie z motywem 92 przedsiębiorstwo to należy traktować jako znajdujące się w trudnej sytuacji. Poza tym na cichy udział nie udzielono żadnych zabezpieczeń, co zwiększa ryzyko nieściągalności wierzycelności. W związku z powyższym Komisja stoi na stanowisku, że gwarancję należy uznać za transakcję o „niskim” poziomie zabezpieczenia w rozumieniu komunikatu w sprawie stóp referencyjnych z 2008 r. Ponadto cichy udział charakteryzuje się oprócz braku zabezpieczeń tym, że w przypadku upadłości jest w stosunku do innych pożyczek wypłacany w dalszej kolejności, co dodatkowo zwiększa ryzyko nieściągalności wierzycelności. Zdaniem Komisji tę ostatnią okoliczność należy uznać za dodatkowy czynnik ryzyka oprócz braku wystarczających zabezpieczeń, ponieważ niski poziom zabezpieczenia transakcji zwiększa ryzyko, że w przypadku niewypłacalności kredytobiorcy roszczenie wierzyciela nie zostanie zaspokojone w sposób bezpośredni w ramach realizacji zabezpieczenia. Podporządkowanie roszczenia oznacza natomiast, że w przypadku upadłości przedsiębiorstwa roszczenia danego wierzyciela będą mogły zostać

zaspokojone dopiero po zaspokojeniu innych wierzycieli, co prawdopodobnie będzie wiązało się z nieotrzymaniem zwrotu przekazanych środków.

(142) Zdaniem Komisji spółce Bike Systems należy przypisać rating „zły”, ponieważ w momencie przyznania środka przedsiębiorstwo znajdowało się w trudnej sytuacji. W komunikacie w sprawie stóp referencyjnych z 2008 r. określono, że przy niskim poziomie zabezpieczenia w przypadku przedsiębiorstw należących do tej kategorii istnieje możliwość dodania do 1 000 punktów bazowych w celu wykluczenia istnienia pomocy państwa. W opinii Komisji dodanie 1 000 punktów bazowych jest uzasadnione, biorąc pod uwagę brak zabezpieczeń oraz niską rangę cichego udziału.

(143) Element pomocy w przypadku cichego udziału stanowi różnicę pomiędzy stopą referencyjną po doliczeniu 1 000 punktów bazowych, a wynagrodzeniem z tytułu cichego udziału.

(144) Zdaniem Komisji przy obliczaniu elementu pomocy wynagrodzenie zmienne w wysokości 3,5 % można uwzględnić poza tym tylko częściowo, ponieważ było ono uzależnione od zysku. Sytuacja przedsiębiorstwa była jednak zła, a widoki na osiągnięcie zysku niepewne. Z tego powodu Komisja uważa za uzasadnione uwzględnienie wynagrodzenia zmiennego tylko w połowie, tzn. w wysokości 1,75 %. Dlatego jako wynagrodzenie rzeczywiste, które należy wziąć pod uwagę przy obliczaniu elementu pomocy, powinno się uwzględnić stałą stopę wynoszącą 8,75 % oraz połowę wynagrodzenia zmiennego wynoszącego 3,5 %, daje co łącznie 10,5 %. Element pomocy odpowiada w związku z tym różnicy pomiędzy stopą odniesienia po doliczeniu 1 000 punktów bazowych, a wynagrodzeniem w wysokości 10,5 %.

Element pomocy w przypadku środka 2 i środka 3

(145) Dzięki gwarancjom wymienionym jako środek 2 i 3, Sachsen Zweirad GmbH i Biria GmbH mogły uzyskać dla swoich pożyczek korzystniejsze warunki finansowe niż te, które uzyskuje się zwykle na rynkach finansowych. Element pomocy w przypadku gwarancji dla środka 2 oraz gwarancji dla środka 3 odpowiada różnicy pomiędzy oprocentowaniem, które Sachsen Zweirad GmbH i Biria GmbH musiałaby zapłacić za pożyczki udzielone na warunkach rynkowych (tzn. bez gwarancji), a oprocentowaniem, z jakim objęta poręczeniem pożyczka rzeczywiście została udzielona. Różnica ta mogła być równa premii, jakiej działający na zasadach rynkowych poręczyciel żądałby za udzielenie gwarancji. Ponieważ Sachsen Zweirad GmbH i Biria GmbH w momencie przyznawania im pożyczek znajdowały się w trudnej sytuacji, element pomocy mógł wynieść do 100 % gwarancji, bowiem żaden kredytodawca w ogóle nie udzieliłby im pożyczek bez poręczeń⁽²⁵⁾.

(146) Z udzieleniem pożyczki i gwarancji dla firmy Sachsen Zweirad GmbH związane było, ze względu na zaferowanie szczególnie skromnych zabezpieczeń, dodatkowe ryzyko. Gwarancja dla pożyczki na rzecz Sachsen Zweirad GmbH była zabezpieczona jedynie solidarnym poręczeniem przedsiębiorstw należących do grupy. Ekonomiczna wartość takich solidarnych gwarancji bardzo niska. W związku z powyższym Komisja stoi

⁽²³⁾ Zob. sprawy połączone C-341/06 P i C-342/06 P, *Chronopost SA i La Poste przeciwko Union française de l'express (UFEX) oraz inne*. Zb.Orz. 2008, s. I-4777, pkt 95.

⁽²⁴⁾ Zob. analogicznie obwieszczenie w sprawie gwarancji.

⁽²⁵⁾ Porównaj: przypis 24.

na stanowisku, że gwarancję należy uznać za transakcję o „niskim” poziomie zabezpieczenia w rozumieniu komunikatu w sprawie stóp referencyjnych z 2008 r.

- (147) Odnośnie do pożyczki i gwarancji dla Biria GmbH, zabezpieczenia miały w tym przypadku wyższą wartość ekonomiczną od zabezpieczeń udzielonych Sachsen Zweirad GmbH. Mimo to zabezpieczenia te były nadal mniejsze niż zabezpieczenia normalnie wymagane. Gwarancja dla Biria GmbH jest zabezpieczona ustanowieniem długu gruntowego z pierwszeństwem zaspokojenia na majątku Bike Systems GmbH w wysokości 15 mln EUR. Jednakże ten dług gruntowy ma dalszą kolejność zaspokojenia po innej pożyczce wynoszącej 2 mln EUR. Dług gruntowy z pierwszeństwem zaspokojenia pokrywał zatem jedynie niewiele ponad 50 % całej kwoty pożyczek. Nie wiadomo jednak, jaka byłaby właściwa wartość likwidacyjna długu gruntowego. Kolejne zabezpieczenia – długi gruntowe, cesje wierzytelności, przeniesienie w celu zabezpieczenia własności towarów znajdujących się w posiadaniu przedsiębiorstw grupy oraz gwarancja solidarna właściciela Biria GmbH – miały niższą wartość ekonomiczną. Komisja uważa, że pomimo udzielonych zabezpieczeń gwarancję należy uznać za transakcję o „niskim” poziomie zabezpieczenia w rozumieniu komunikatu w sprawie stóp referencyjnych z 2008 r.
- (148) Jak przedstawiono powyżej, w momencie udzielenia gwarancji Biria GmbH i Sachsen Zweirad GmbH znajdowały się w trudnej sytuacji, w związku z czym należy przypisać oba przedsiębiorstwa do kategorii ratingu „zły”. Zgodnie z komunikatem w sprawie stóp referencyjnych z 2008 r. w przypadku przedsiębiorstw należących do tej kategorii, przy niskim poziomie zabezpieczenia, istnieje możliwość dodania do 1 000 punktów bazowych w celu wykluczenia istnienia pomocy państwa. Zdaniem Komisji w przypadku Sachsen Zweirad GmbH dodanie 800 punktów bazowych było środkiem uzasadnionym ze względu na niskie zabezpieczenia. Zabezpieczenia zaoferowane przez spółkę Biria GmbH były nieznacznie lepsze. W związku z tym dodanie 700 punktów bazowych było środkiem uzasadnionym. Niższa w przypadku obu przedsiębiorstw premia w porównaniu z cichym udziałem wynika z niższej rangi udziału.
- (149) Element pomocy w gwarancji dla Sachsen Zweirad GmbH (środek 2) odpowiada różnicy pomiędzy stopą referencyjną z doliczeniem 800 punktów bazowych oraz łącznych kosztów finansowania (oprocentowanie pożyczki plus ewentualne premie gwarancyjne), za które gwarantowana pożyczka została udzielona.
- (150) Element pomocy w gwarancji dla Biria GmbH (środek 3) odpowiada różnicy pomiędzy stopą referencyjną z doliczeniem 700 punktów bazowych oraz łącznych kosztów finansowania (oprocentowanie pożyczki plus ewentualne premie gwarancyjne), za które gwarantowana pożyczka została udzielona.

6.6. Wyłączenia na podstawie art. 107 ust. 2 i 3 TFUE

- (151) Artykuł 107 ust. 2 i 3 TFUE przewidują wyjątki od ogólnego zakazu pomocy wyrażonego w ust. 1 tego artykułu.

(152) Wyłączenia przewidziane w art. 107 ust. 2 TFUE nie mają w tym przypadku zastosowania, bowiem środki pomocy ani nie mają charakteru socjalnego, ani nie zostały przyznane indywidualnym konsumentom; nie mają na celu naprawienia szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi zdarzeniami nadzwyczajnymi ani nie zostały przyznane gospodarce niektórych regionów Republiki Federalnej Niemiec dotkniętych podziałem Niemiec.

(153) Również postanowienia dotyczące wyłączeń zawarte w art. 107 ust. 3 lit. b) i lit. d) TFUE nie mają tutaj zastosowania. Dotyczą one pomocy przeznaczonej na wspieranie realizacji ważnych projektów stanowiących przedmiot wspólnego zainteresowania lub na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego.

(154) Tym samym pozostają jeszcze tylko postanowienia dotyczące wyłączeń ujęte w art. 107 ust. 3 lit. a) i lit. c) TFUE oraz w opartych na nich postanowieniach wytycznych Wspólnoty.

Środek 1

(155) Na wstępie Komisja stwierdza, że Bike Systems zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. a) TFUE ma swą siedzibę w regionie objętym pomocą kwalifikującym się do pomocy regionalnej. Jednakże Niemcy mimo wątpliwości wyrażonych przez Komisję podczas wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego nie dostarczyły żadnych informacji, że spełnione są warunki udzielania pomocy regionalnej określone w wytycznych w sprawie krajowej pomocy regionalnej⁽²⁶⁾.

(156) Kolejne postanowienia dotyczące wyłączeń zawarte są w wytycznych Wspólnoty. Ponieważ pomoc została udzielona w marcu 2001 r., zastosowanie miały wytyczne w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 1999 r. Komisja nie posiada żadnych informacji, że pomoc udzielona na podstawie wytycznych Wspólnoty może zostać uznana za zgodną z TFUE. Udzielenie pomocy na restrukturyzację w wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 1999 r. uzależnione jest od przeprowadzenia skutecznego planu restrukturyzacji, przy czym należy unikać niepożądanych zakłóceń konkurencji, a pomoc powinna być ograniczona do ścisłego minimum. Niemcy, mimo wątpliwości wyrażonych przez Komisję podczas wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego, nie dostarczyły żadnych informacji potwierdzających, że warunki te zostały spełnione. W związku z tym Komisja dochodzi do wniosku, że nie zostały spełnione warunki zawarte w wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 1999 r.

(157) Poza tym w odniesieniu do środka nie mają zastosowania żadne z pozostałych wytycznych Wspólnoty i rozporządzeń w sprawie pomocy m.in. w zakresie badań i rozwoju, środowiska, małych i średnich przedsiębiorstw, zatrudnienia i wykształcenia lub kapitału podwyższonego ryzyka. Ponieważ środek nie jest przeznaczony na żaden cel pozostający we wspólnym interesie, stanowi on pomoc dla przedsiębiorstwa niezgodną z postanowieniami TFUE.

⁽²⁶⁾ Dz.U. C 74 z 10.3.1998, s. 9.

Środki 2 i 3

- (158) Komisja stwierdza, że Sachsen Zweirad GmbH i Biria GmbH zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. a) TFUE mają siedziby w regionie objętym pomocą. Jednakże postanowienia dotyczące wyłączeń zawarte w art. 107 ust. 3 lit. a) TFUE oraz postanowienia dotyczące regionów zawarte w art. 107 ust. 3 lit. c) nie mają tu zastosowania, ponieważ Sachsen Zweirad GmbH i Biria GmbH były przedsiębiorstwami znajdującymi się w trudnej sytuacji, a środki pomocowe nie były skierowane na rozwój gospodarczy określonego regionu.
- (159) Komisja dochodzi do wniosku, że zastosowanie mogłyby tu mieć tylko wytyczne Wspólnoty dotyczące pomocy państwa na rzecz wspomagania i restrukturyzacji przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji. Ponieważ pomoc została przyznana w marcu i grudniu 2003, zastosowanie mają wytyczne w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 1999 r.
- (160) Udzielenie pomocy jest uzależnione od realizacji planu restrukturyzacji, którego czas trwania powinien być w miarę możliwości jak najkrótszy i który powinien umożliwić długotrwałe przywrócenie rentowności przedsiębiorstwa w dłuższej perspektywie czasowej, w oparciu o realistyczne wytyczne dotyczące warunków przyszłej działalności. Jednakże Niemcy, mimo wątpliwości wyrażonych przez Komisję podczas wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego, nie dostarczyły żadnych informacji wskazujących, że gwarancje zostały udzielone na podstawie skutecznego planu restrukturyzacji, który przywróciłby rentowność grupy.
- (161) Ponadto powinny zostać podjęte kroki na rzecz złagodzenia, w zakresie, w jakim jest to możliwe, skutków pomocy niekorzystnych dla konkurentów. Zwykle oznacza to ograniczenie obecności przedsiębiorstwa na jego rynku lub rynkach po zakończeniu fazy restrukturyzacji. Komisja nie posiada informacji na temat odpowiedniego rynku i udziału grupy Biria w odnośnym rynku. Również brak jest informacji na temat jakichkolwiek działań wyrównawczych w celu ograniczenia obecności przedsiębiorstwa na rynku. Raczej wydaje się, że grupa Biria poprzez przejęcie Checker Pig i Bike Systems w roku 2001 rozszerzyła swą działalność.
- (162) Zgodnie z wytycznymi w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 1999 r. zakres pomocy powinien być ograniczony do ścisłego minimum niezbędnego do umożliwienia restrukturyzacji w zależności od środków finansowych będących w dyspozycji przedsiębiorstwa i jego akcjonariuszy. Ponadto korzystający z pomocy powinien przyczynić się znacząco do planu restrukturyzacji na zasadzie wyłożenia własnych środków lub poprzez finansowanie zewnętrzne. Ponieważ pomoc nie została przyznana na podstawie planu restrukturyzacji, Komisja nie posiada żadnych informacji na temat wkładu korzystającego z pomocy, ani tego, czy pomoc była ograniczona do niezbędnego minimum.
- (163) Zgodnie z wytycznymi w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 1999 r. pomoc na rzecz restrukturyzacji powinna być udzielana tylko jeden raz. Jeżeli przedsiębiorstwo w przeszłości otrzymało już pomoc na restrukturyzację, zaś faza restrukturyzacji została zakończona maksymalnie dziesięć lat wcześniej, Komisja z reguły wyraża zgodę na udzielenie kolejnej pomocy na rzecz restrukturyzacji tylko w przypadku zaistnienia nadzwyczajnych i niedających się przewidzieć okoliczności.
- (164) Sachsen Zweirad GmbH otrzymała pomoc na rzecz restrukturyzacji w kwietniu 1996 r. i w marcu 1998 r. na podstawie zatwierdzonego programu pomocy w postaci objęcia udziału przez publiczny fundusz inwestycyjny w wysokości 1 278 200 EUR. Ponieważ od zakończenia fazy restrukturyzacji Sachsen Zweirad GmbH upłynęło mniej niż 10 lat, a Komisji nie są znane jakiegokolwiek nadzwyczajne i niedające się przewidzieć okoliczności, przy przyznawaniu obu gwarancji nie została dotrzymana zasada jednorazowej pomocy.
- (165) W związku z tym Komisja dochodzi do wniosku, że nie zostały spełnione warunki zawarte w wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji z 1999 r.
- (166) Ponadto w odniesieniu do środków 2 i 3 nie mają zastosowania żadne z pozostałych wytycznych Wspólnoty i rozporządzeń w sprawie pomocy m.in. w zakresie badań i rozwoju, środowiska, małych i średnich przedsiębiorstw, zatrudnienia i wykształcenia lub kapitału podwyższonego ryzyka. Ponieważ środek nie jest przeznaczony na żaden cel pozostający we wspólnym interesie, stanowi on pomoc dla przedsiębiorstwa niezgodną z postanowieniami TFUE.

VII. WNIOSEK

- (167) Dlatego Komisja dochodzi do wniosku, że udział gbb w Bike Systems w wysokości 1 070 732 EUR, 80 % gwarancji na pożyczkę dla Sachsen Zweirad GmbH w wysokości 5,6 mln EUR oraz 80 % gwarancji na pożyczkę dla Biria GmbH (później Biria AG) w wysokości 24 875 000 EUR stanowią pomoc państwa i nie spełniają warunków koniecznych do uznania ich za zgodne ze wspólnym rynkiem.
- (168) Zgodnie z art. 14 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 659/1999 Komisja jest zasadniczo zobowiązana do windykacji od beneficjenta pomocy niezgodnej ze wspólnym rynkiem,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Pomoc państwa udzielona przez Niemcy firmom Bike Systems GmbH & Co. Thüringer Zweiradwerk KG (obecnie MB System), Sachsen Zweirad GmbH i Biria GmbH (później Biria AG, a obecnie MB Immobilien) jest niezgodna ze wspólnym rynkiem. Pomoc ta obejmowała następujące środki:

- a) środek 1: cichy udział w Bike Systems GmbH & Co. Thüringer Zweiradwerk KG (obecnie MB System) w wysokości 2 070 732 EUR. Element pomocy odpowiada różnicy pomiędzy stopą referencyjną po doliczeniu 1 000 punktów bazowych a wynagrodzeniem z tytułu cichego udziału (oprocentowanie stałe plus 50 % wynagrodzenia zmiennego);

- b) środek 2: gwarancja w wysokości 4 480 000 EUR na rzecz Sachsen Zweirad GmbH (później Biria AG, obecnie MB Immobilien). Element pomocy odpowiada różnicy pomiędzy stopą referencyjną po doliczeniu 800 punktów bazowych a rzeczywistym oprocentowaniem (oprocentowanie pożyczki plus ewentualne stawki gwarancyjne), za które gwarantowana pożyczka została udzielona;
- c) środek 3: gwarancja w wysokości 19 900 000 EUR na rzecz Biria GmbH (później Biria AG, obecnie MB Immobilien). Element pomocy odpowiada różnicy pomiędzy stopą referencyjną po doliczeniu 700 punktów bazowych a rzeczywistym oprocentowaniem (oprocentowanie pożyczki plus ewentualne stawki gwarancyjne), za które gwarantowana pożyczka została udzielona.

Artykuł 2

1. Władze niemieckie odzyskują od beneficjenta pomoc, o której mowa w art. 1.
2. Odzyskanie udzielonej pomocy odbywa się niezwłocznie zgodnie z krajowymi procedurami, o ile umożliwiają one natychmiastowe, faktyczne wykonanie decyzji.
3. Do kwot podlegających zwrotowi dolicza się odsetki za cały okres począwszy od dnia, w którym pomoc została przekazana do dyspozycji beneficjenta, do dnia jej faktycznego odzyskania.
4. Odsetki nalicza się narastająco zgodnie z przepisami rozdziału V rozporządzenia Komisji (WE) nr 794/2004 ⁽²⁷⁾.
5. Niemcy anulują wszystkie jeszcze niezrealizowane wypłaty pomocy, o której mowa w art. 1, ze skutkiem od daty notyfikacji niniejszej decyzji.

Artykuł 3

1. Odzyskanie pomocy, o której mowa w art. 1, odbywa się w sposób bezzwłoczny i skuteczny.

2. Niemcy zapewniają wykonanie niniejszej decyzji w terminie czterech miesięcy od daty jej notyfikacji.

Artykuł 4

1. W terminie dwóch miesięcy od dnia notyfikacji niniejszej decyzji Niemcy przekazują Komisji następujące informacje:

- a) łączną kwotę (kwota główna i odsetki od zwracanej pomocy), do odzyskania od beneficjenta;
- b) szczegółowy opis środków już podjętych oraz środków planowanych w celu wykonania niniejszej decyzji;
- c) dokumenty potwierdzające, że beneficjentowi nakazano zwrot pomocy.

2. Do momentu całkowitego odzyskania pomocy, o której mowa w art. 1, Niemcy na bieżąco informują Komisję o kolejnych środkach podejmowanych na szczeblu krajowym w celu wykonania niniejszej decyzji. Na wniosek Komisji Niemcy bezzwłocznie przedstawiają informacje o środkach już podjętych oraz środkach planowanych w celu wykonania niniejszej decyzji. Niemcy dostarczają również szczegółowe informacje o kwocie pomocy oraz odsetkach już odzyskanych od beneficjenta.

Artykuł 5

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Federalnej Niemiec.

Sporządzono w Brukseli dnia 14 grudnia 2010 r.

W imieniu Komisji
Joaquín ALMUNIA
Wiceprzewodniczący

⁽²⁷⁾ Dz.U. L 140 z 30.4.2004, s. 1.